

IV spotkanie Partnerstwa Naturowego w województwie podkarpackim

Miejsce: Bircza, ul. Rynek 8/1, Gminny Ośrodek Kultury

Termin: 28.02.2013 r., godz. 10.00-14.00

Czwarte spotkanie w ramach Partnerstwa Naturowego dla przedsiębiorców zainteresowanych tematyką prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach Natura 2000 odbyło się dnia 28.02.2013r. w Birczy w Gminnym Ośrodku Kultury. W spotkaniu uczestniczyli właściciele agroturystyk, usługodawcy branży okołoturystycznej, rolnicy zajmujących się prowadzeniem rolnictwa ekologicznego oraz zainteresowani podjęciem działalności gospodarczej na ww. terenach a także przedstawiciele organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego.

Głównym celem spotkania było wypracowanie rekomendacji dla rozwiązań systemowych finansowanych ze środków UE oraz budżetowych.

Przebieg spotkania:

Ze względu na zaproszonych przedstawicieli jednostek samorządów terytorialnych – Pan Radosław Michalski - Prezes Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze pełniącej funkcję Lidera Naturowego, dokonał krótkiej prezentacji roli i celów Partnerstwa Naturowego oraz podsumował dotychczasowe efekty prac warsztatowych uczestników spotkań.

Następnie w ramach tematu „IOB - wsparcie finansowe na rozwój turystyki, przetwórstwa rolniczego” głos zabrali :

- Pan Andrzej Michalak oraz Pan Piotr Radożycki - Fundacja Karpacka
- Pan Krzysztof Staszewski, Prezes Zarządu oraz Joanna Budak-Kwoka - Stowarzyszenie Procarpathia
- Pani Krystyna Kulpińska – Grabowska - PODR Boguchwała

Pan Andrzej Michalak – Dyrektor Projektu „Karpaty Przyjazne Ludziom” - lokalnej inicjatywy partnerskiej na rzecz zrównoważonego użytkowania i ochrony górskich obszarów województwa podkarpackiego przedstawił cele i zadania Fundacji Karpackiej. Jednym z głównych działań ww. projektu współfinansowanego przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej było otwarcie w 2012 r. Centrum Obsługi Zielonych Inwestycji. Misją COZI jest promocja i obsługa przedsiębiorstw pro-przyrodniczych, które są w swym podstawowym zakresie działalności zależne od przyrody i poprzez swą działalność przyczyniają się do ochrony bioróżnorodności. W projekcie przewidziane są również dotacje dla przedsiębiorców oraz NGO w ramach Górskiego Funduszu Przedsiębiorczości i Górskiego Funduszu Organizacji Pozarządowych, o które w chwili obecnej mogą starać się kwalifikujący się beneficjenci. Centrum realizuje również swoją misję poprzez prowadzenie kampanii informacyjnej i szkoleń dla pracowników administracji samorządowej, przedsiębiorców, rolników, właścicieli gospodarstw agroturystycznych oraz pracowników instytucji finansowych w zakresie prawa ochrony środowiska a także tworzenia „zielonych miejsc pracy”.

Ponieważ cele i działania COZI są spójne z zadaniami wyznaczonymi przez Partnerstwo Naturowe a obszar działania Fundacji Karpackiej w części pokrywa się z obszarem objętym projektem Lidera,

przedstawiciele obu jednostek wyrazili chęć podjęcia współpracy w zakresie rozwoju gospodarczego i ochrony środowiska, szczególnie na terenach gmin, w granicach których znajdują się obszary Natura 2000.

Również przedstawiciel Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia "Pro Carpathia", Pan Krzysztof Staszewski przedstawił profil swojej organizacji oraz możliwości pozyskania funduszy w ramach Funduszu Promocji Produktu Regionalnego, Tradycyjnego i Ekologicznego przeznaczonych dla Przedsiębiorców oraz Funduszu Promocji Produktu Regionalnego, Tradycyjnego i Ekologicznego przeznaczonych dla Organizacji Pozarządowych. Celem pierwszego z Funduszy jest wsparcie przedsiębiorców - producentów i wytwórców produktów regionalnych, lokalnych, ekologicznych oraz zbieraczy leśnych (www.podkarpackiesmaki.pl).

Dotacja może być przyznana uprawnionym podmiotom na realizację projektów między innymi w zakresie:

- budowy, rozbudowy, przebudowy i adaptacji podmiotu produkcyjnego lub usługowego;
- zakupu nowego i unowocześnienia dotychczas posiadanego sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności;
- inwestycji z zakresu zmian w procesie produkcyjnym lub sposobie świadczenia usług oraz związanych z dywersyfikacją produkcji poprzez wprowadzenie nowych/ulepszenie istniejących produktów lub usług,
- inwestycji z zakresu informatyzacji, a także zastosowania i wykorzystania technologii gospodarki elektronicznej oraz technologii informatycznych i komunikacyjnych (ICT);
- wdrażania i stosowania technologii zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska.

Celem drugiego Funduszu jest wsparcie organizacji pozarządowych, działających w formie stowarzyszeń lub fundacji, oraz jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych podejmujących działania związane z promocją, popularyzacją produktów tradycyjnych, regionalnych, lokalnych, ekologicznych oraz zachowaniem dziedzictwa kulturowego regionu.

Dotacja może być przyznana uprawnionym podmiotom na realizację projektów między innymi w zakresie:

- organizacji imprez kulturalnych, konferencji, warsztatów, seminariów, promujących produkty tradycyjne, regionalne, lokalne, ekologiczne oraz płody runa leśnego;
- ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego w zakresie produktów tradycyjnych, regionalnych, lokalnych, ekologicznych oraz płodów runa leśnego;
- działalności wydawniczej powiązanej z projektami w zakresie promocji produktów tradycyjnych, regionalnych, lokalnych, ekologicznych oraz płodów runa leśnego;

- kampanii informacyjnych powiązanych z projektami w zakresie promocji produktów tradycyjnych, regionalnych, lokalnych, ekologicznych oraz produktów runa leśnego
- opracowania i wydania informatorów, broszur i ulotek informacyjnych, tablic informacyjnych, banerów, plakatów, audycji radiowych i telewizyjnych itp.;
- realizacji drobnych inwestycji infrastrukturalnych powiązanych z przedsięwzięciami promującymi produkty tradycyjne, regionalne, lokalne, ekologiczne oraz produktów runa leśnego.

Nabór na ww. projekty zostanie ogłoszony w kwietniu, stąd aktualne informacje spotkały się z dużym zainteresowaniem ze strony uczestników. W związku z tym „Procarpathia” zaoferowała swoją pomoc doradczą w zakresie identyfikacji działań oraz pisania wniosków podczas dedykowanego tym naborom spotkania, zorganizowanego dla członków Partnerstwa Naturowego.

Pani Krystyna Kulpińska – Grabowska PODR Boguchwała, przedstawiła system doradztwa rolniczego oraz misję Ośrodka jaką jest świadczenie pomocy rolnikom w pozyskaniu jak największej ilości środków finansowych w ramach realizacji Wspólnej Polityki Rolnej i zainwestowaniu ich przez rolników w restrukturyzację i modernizację rolnictwa i obszarów wiejskich zgodnie ze strategią rozwoju województwa podkarpackiego.

Dostępne dla beneficjentów pakiety programu rolnośrodowiskowego:

1. Rolnictwo zrównoważone.
2. Rolnictwo ekologiczne.
3. Ekstensywne trwałe użytki zielone (na obszarze Natura 2000).
4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000.
5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000.
6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie.
7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.
8. Ochrona wód i gleb.

Ze względu na profil Partnerstwa Naturowego główny temat prezentacji skoncentrował się na rolnictwie ekologicznym. Wg. danych z PODR powierzchnia użytków rolnych, na których jest prowadzona produkcja ekologiczna, stanowi ok. 3,3 % ogółu użytków rolnych a średnia powierzchnia gospodarstwa ekologicznego wynosiła w 2010 r. 15,8 ha. W 2011 roku 36% gospodarstw ekologicznych z certyfikatem prowadziło zarówno produkcję roślinną jak i zwierzęcą. Jest to niewielki procent biorąc pod uwagę sprzyjające uwarunkowania rozwoju rolnictwa ekologicznego w województwie podkarpackim, które ma charakter przemysłowo-rolniczy z rozwijającą się funkcją rekreacyjno-wypoczynkową i turystyczną.

Główne walory przyrodniczo środowiskowe sprzyjające rozwojowi rolnictwa ekologicznego to:

- czysta gleba - niskie zużycie pestycydów i nawozów,
- powietrze - niewielki poziom emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- wody gruntowe - nie ma konieczności wyznaczania stref wrażliwych (OSN), wody lecznicze.

Aby utrzymać ten stan beneficjenci powinni przestrzegać tzw. „Dziesięciu zasad rolnictwa ekologicznego”:

1. Utrzymanie i zwiększanie żyzności gleby.
2. Jak najlepsze wykorzystanie nawozów gospodarskich.
3. Pośrednie nawożenie roślin poprzez biologiczną aktywizację gleby.
4. W ochronie roślin – zapobieganie zamiast zwalczania.
5. Podtrzymywanie zdrowotności zwierząt przez właściwe żywienie.
6. Hodowla wydajnościowa respektująca uwarunkowania biologiczne.
7. Chów oborowy uwzględniający wymagania zwierząt.
8. Wielokierunkowy sposób gospodarowania.
9. Ocena jakości produktów rolnych według kryteriów fizjologii odżywiania.
10. Myślenie całościowe.

Zostały również przedstawione założenia na nowy okres programowania obejmujący tematy takie jak:

- ✓ program rolnośrodowiskowo-klimatyczny,
- ✓ obowiązkowy instrument,
- ✓ 5-7 letnie zobowiązanie,
- ✓ cross – compliance,
- ✓ rolnictwo ekologiczne jako oddzielne działanie,
- ✓ program bardziej specjalistyczny, skonkretyzowane cele,
- ✓ wprowadzenie w ramach podstawy programu elementu tzw greeningu,
- ✓ usługi doradcze dla rolników lub umożliwienie im korzystania ze szkoleń.

Dopełnieniem prezentacji dot. produktów regionalnych było wystąpienie Pani Zenony Mokrzyckiej – Kierownika Oddziału wielofunkcyjnego rozwoju wsi i żywności wysokiej jakości Urzędu Marszałkowskiego Woj. Podkarpackiego w bloku tematycznym pt. „Produkt lokalny i tradycyjny”.

Pani Zenona Mokrzycka przedstawiła definicję produktu tradycyjnego oraz regionalnego, przykłady takich produktów w Polsce i Europie oraz obowiązujące polskich producentów europejskie i krajowe systemy jakości oraz procedury zgłaszania i certyfikacji takich produktów.

Produkty tradycyjne - o Gwarantowaną Tradycyjną Specjalność może ubiegać się grupa producentów dla produktu tradycyjnego (będącego w obiegu od co najmniej 25 lat), posiadającego cechy odróżniające ten produkt od innych jemu podobnych. Wniosek o GTS może być złożony „bez zastrzeżenia nazwy” lub „z zastrzeżeniem nazwy”.

Produkty tradycyjne - takie produkty mogą być rejestrowane w Komisji Europejskiej (KE) jako Chroniona Nazwa Pochodzenia lub Chronione Oznaczenie Geograficzne. Produkty regionalne lub inaczej produkty "znanego pochodzenia" to produkty, których jakość jest zdecydowanie wyższa od przeciętnej, związana z miejscem pochodzenia i lokalnymi metodami wytwarzania.

Nazwa produktu wykorzystuje lub nawiązuje do:

- ✓ regionu,
- ✓ konkretnego miejsca,
- ✓ w wyjątkowych przypadkach kraju, gdzie dany produkt jest wytwarzany.

Np. miód z Sejneńszczyzny/Łódzieszczyzny(ChNP), andruty kaliskie, oscypek i bryndza podhalańska.

Polskie produkty tradycyjne i regionalne wytwarzane są bądź przez rolników, dodatkowo trudniących się przetwórstwem, sprzedających swoje wyroby bezpośrednio w gospodarstwie lub na okolicznych targowiskach, bądź przez lokalnych producentów, właścicieli niewielkich masarni, piekarni, zakładów przetwórstwa owocowo-warzywnego.

Przedstawicielka UM podkreśliła, że oferta polskich producentów tradycyjnej i regionalnej żywności jest bardzo różnorodna: najwyższej jakości pieczywo, wędliny, ryby, sery, miody, przetwory owocowe i warzywno, napoje itp. Niektóre z prosperujących zakładów rozwinęły się tak dobrze, że sprzedają swoje produkty na terenie całego kraju, a nawet eksportują za granicę.

Zostały również wyjaśnione uczestnikom spotkania pojęcia takie jak slow food czy food miles powiązane z tzw. krótkimi łańcuchami żywności polegającymi na sprzedaży bezpośrednio przez producenta, bez udziału pośredników lub z jednym pośrednikiem. „Sprzedaż w krótkim łańcuchu zmniejsza odległość kulturową pomiędzy konsumentem a producentem i miejscem wytwarzania produktu. Konsument nabywając produkt, często decyduje się nań nie tylko z powodu cech samego produktu, ale także z powodu specyficznych cech oraz warunków przyrodniczych i kulturowych, w których produkt powstaje.” Zwiększając popyt na lokalne produkty konsumenci wpływają na kształt i jakość lokalnej produkcji.

W Polsce pojawia się coraz więcej miejsc promocji i sprzedaży produktów tradycyjnych, regionalnych i lokalnych np.:

- targowiska i bazarki;

- targi, kiermasze, festyny (Festiwal Smaku w Grucznie, Międzynarodowe Targi Żywności Ekologicznej i Tradycyjnej NATURA FOOD w Łodzi, wystawa produktów tradycyjnych, regionalnych i lokalnych „PODKARPACKIE REGIONALIA” w Rzeszowie, Targi Żywności Tradycyjnej „Festiwal Podkarpackich Smaków” w Górnem, "Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów" - konkurs na najlepszy regionalny produkt żywnościowy oraz na najlepsze danie i potrawę regionalną m.in. w Lesku, konkurs „Z Babcięcej spiżarni” w Wierzbnej i wiele innych);
- sprzedaż obwoźna;
- sklepy;
- centra handlowe i hipermarkety;
- sklepy internetowe w danym województwie.

Na zakończenie prezentacji zostały po krótko omówione wnioski o wpis na listę produktów tradycyjnych, wnioski o rejestrację nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego oraz wnioski o rejestrację gwarantowanej tradycyjnej specjalności.

W ostatniej części spotkania głos zabrał Pan Marian Wójtowicz – Właściciel gospodarstwa ekologicznego „BIO-EKO” oraz piekarni ekologicznej P.P.H.U. „BIO-EKO”, a także Prezes Zarządu Podkarpackiej Izby Rolnictwa Ekologicznego (PIRE).

Pan Wójtowicz jest żywym przykładem przedsiębiorcy, który uzyskał w 2002 roku Certyfikat Ekologiczny, a w 2008 roku uruchomił produkcję ekologicznego pieczywa wielokrotnie nagradzanego podczas targów, które można nabyć w wielu punktach handlowych. Chleb wypiekany jest w sposób tradycyjny w piecach opalanych drewnem.

W gospodarstwie prowadzonym przez Państwa Wójtowiczów można zaopatrzyć się ekologiczną marchew, pietruszkę, cebulę, ogórki, koper, czosnek, ziemniaki, truskawki, maliny, mleko. Organizowane są również spotkania z rolnikami i studentami, a także zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży.

Od 27 czerwca 2005 roku Pan Marian działa w Związku Stowarzyszeń „Podkarpacka Izba Rolnictwa Ekologicznego”, który tworzą:

- Podkarpackie Stowarzyszenie Rolnictwa Ekologicznego „EKOGAL”,
- Stowarzyszenie Producentów żywności ekologicznej Eko – Dar,
- Leżajskie Stowarzyszenie Gospodarstw Ekologicznych,
- Stowarzyszenie Gospodarstw Ekologicznych „Truskawka”,
- Stowarzyszenie Gospodarstw Ekologicznych „Eko Wisłoka”.

PIRE jest pomysłodawcą i współorganizatorem Międzynarodowych Targów Żywności Ekologicznej EKO GALA, reprezentuje Województwo Podkarpackie na największych na świecie targach ekologicznych BioFach w Norymberdze, promuje ekologiczne produkty w Strassburgu, bierze udział w Festiwalu Ekologicznym u Bernardynów w Leżajsku. PIRE jest również organizatorem Podkarpackiej Konferencji Rolnictwa Ekologicznego w Trzpcanie - największego merytorycznego wydarzenia adresowanego do rolników i firm ekologicznych na Podkarpaciu. Od 2010r. Izba należy również do klastra Dolina Ekologicznej Żywności, a także realizuje Podkarpacki Program Edukacji Ekologicznej Dzieci i Młodzieży „Zdrowo jem – zdrowo żyję”, którego zadaniem jest wsparcie rolnictwa ekologicznego na Podkarpaciu poprzez edukację ekologiczno – przyrodniczą dzieci i młodzieży.

Założenia i cele Programu:

- ✓ Kształcić proekologiczne i prozdrowotne postawy przyszłych pokoleń od najmłodszych lat.
- ✓ Uświadomić, jaki wpływ ma prawidłowe żywienie i aktywny styl życia na zdrowie człowieka.
- ✓ Wykształcić odpowiednie nawyki żywieniowe.
- ✓ Zapoznać dzieci ze sposobami wytwarzania żywności ekologicznej.
- ✓ Przekazać wiedzę o warunkach prowadzenia gospodarstw ekologicznych.
- ✓ Pokazać różnice między spożywczymi produktami ekologicznymi a konwencjonalnymi.
- ✓ Wykształcić nawyki czytania etykiet na produktach spożywczych.
- ✓ Nauczyć szacunku do przyrody i zasobów naturalnych środowiska.
- ✓ Zbliżyć dzieci do natury i pokazać, że są jej integralną częścią.
- ✓ Nauczyć odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego poprzez:

- wykształcenie nawyków selektywnego zbierania śmieci,

- naukę także innych sposobów dbania o środowisko naturalne, jak oszczędne korzystanie z wody czy energii elektrycznej.

Członkowie PIRE planują w przyszłości m.in.:

- powiększyć Wojewódzki Zespół Edukacji Ekologicznej Dzieci i Młodzieży,
- stworzyć oddziały Zespołu w innych województwach,
- polepszyć sytuację ekonomiczną gospodarstw ekologicznych,
- zarazić zdrowym odżywianiem i pozytywnym myśleniem każdego, kogo spotkamy,
- żyć w czystym i przyjaznym środowisku.

Uczestnicy spotkania uznali cele PIRE za zgodne z ideą Partnerstwa Naturowego, którego działania pośrednio skierowane są również do całego społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży, jako potencjalnych producentów/odbiorców produktów ekologicznych.

Celem części warsztatowej było m.in. wypracowanie rekomendacji dla rozwiązań systemowych finansowanych ze środków UE oraz budżetowych we współpracy z przedstawicielami trzech sektorów: prywatnego, społecznego oraz publicznego. Na spotkanie warsztatowe składały się m.in.:

- ✓ Dyskusja uczestników. Zgłaszanie uwag do zaprezentowanych rekomendacji oraz zgłaszanie propozycji nowych rekomendacji w trakcie dyskusji
- ✓ Opracowanie wyników dyskusji w formie listy rekomendacji
- ✓ Skwantyfikowana ocena rekomendacji
- ✓ Ustalenie końcowej listy rekomendacji przez uczestników

Rezultat IV spotkania:

Lista rekomendacji dla rozwiązań systemowych finansowanych ze środków UE oraz budżetowych – wersja finalna.

Uwieńczeniem cyklu 4 spotkań było podpisanie przez zainteresowanych Deklaracji członkostwa w Partnerstwie Naturowym oraz omówienie planowanych działań w ramach Partnerstwa, udziału w spotkaniu ogólnopolskim i sposobu wykorzystania Platformy Dialogu w poprawie funkcjonowania Partnerstwa.

Lidera cieszy fakt zainteresowania podjęciem współpracy ze strony JST oraz organizacji pozarządowych, które chętnie włączają się w działania wpierające zrównoważony rozwój obszarów Natura 2000. NGO również zostały zaproszone do współpracy, gdyż udział wszystkich sektorów w realizacji celów Partnerstwa umacnia jego strukturę oraz poprawia skuteczność działania.

Podsumowanie

Obszary Natura 2000 objęte Partnerstwem Naturowym posiadają wysoki lecz nie wykorzystany potencjał przyrodniczo-kulturowy, który może być motorem do rozwoju społeczno-gospodarczego zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju. Ze względu na charakter tych obszarów należy skoncentrować się na wsparciu m.in. takiej działalności jak rolnictwo ekologiczne oraz turystyka, a w szczególności ekoturystyka.

Czynniki charakteryzujące rolnictwo i obszary wiejskie na Podkarpaciu to m.in.:

1. Tradycyjny charakter rolnictwa z wielokierunkową i ekstensywną produkcją.
2. Rozdrobniona struktura gospodarstw.

3. Rozproszenie przestrzenne rozłogu gospodarstw.
4. Wysoki udział ludności wiejskiej w ogólnej liczbie mieszkańców województwa.
5. Wysoki poziom zatrudnienia w rolnictwie.
6. Przewaga pozarolniczych źródeł dochodów.
7. Zapóźnienia w rozwoju infrastruktury technicznej.
8. Stosunkowo czyste środowisko oraz duży udział obszarów o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych.

Szansą na poprawę sytuacji ekonomicznej mieszkańców jest wsparcie rolnictwa ekologicznego wpływającego pozytywnie na środowisko naturalne, co też przyczynia się do osiągania szeroko rozumianych korzyści rolnośrodowiskowych. Produkcja ekologiczna powinna łączyć przyjazne środowisku praktyki gospodarowania, wspomagać wysoki stopień różnorodności biologicznej, wykorzystywać naturalne procesy oraz zapewnić właściwy dobrostan zwierząt.

Tymczasem w Polsce udział rolnictwa ekologicznego w całkowitej powierzchni upraw rolnych w 2002 roku wynosił zaledwie około 0,3%, podczas gdy średnia w państwach "starej unii" wyn. 3,3%. Obecnie stan ten uległ poprawie jednak istnieją możliwości efektywniejszego wykorzystania posiadanego potencjału na tych terenach. Dlatego też przedstawione w trakcie spotkań korzyści z prowadzenia tego typu gospodarstw oraz możliwości pozyskania środków zewnętrznych ma na celu zachęcić rolników oraz przedsiębiorców do zmiany sposobu uprawy roślin i hodowli zwierząt, która mimo wstępnych wysokich nakładów jest w perspektywie czasu bardziej opłacalna ponieważ wzrasta popyt na zdrową żywność, szczególnie w dużych aglomeracjach miejskich.

Pomocnym rozwiązaniem może być również organizowanie rolników w grupy producenckie (GP), które wspiera Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale. Ośrodek podejmuje wiele działań i inicjatyw z zakresu tworzenia grup producentów rolnych. Realizacja pracy doradczej obejmuje kompleksową pomoc merytoryczną i współpracę z istniejącymi grupami na Podkarpaciu.

Ważną kwestią przy budowaniu dobrej marki produktów jest również ich certyfikacja czyli wyróżnianie znakami potwierdzającymi wysoką jakość wyrobów rolno-spożywczych pochodzących z konkretnych regionów, jak też charakteryzujących się tradycyjną metodą produkcji.

Certyfikacja i ochrona wyrobów regionalnych i tradycyjnych jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Wpływa ona na zróżnicowanie zatrudnienia na obszarach wiejskich tworząc na wsi pozarolnicze źródła utrzymania, zwiększa dochody producentów rolnych, a na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania - zapobiega wyludnieniu.

Promocja tych produktów wpływa również na zachowanie dziedzictwo kulturowego wsi, co w dużym stopniu przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności terenów wiejskich i rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej.

Turystyka wiejska, a w szczególności ekoturystyka – zw. zieloną turystyką, powiązana z pokrewnymi formami gospodarowania takimi jak ekologiczne rolnictwo i przetwórstwo, rzemiosło użytkowe i artystyczne, a także agroturystyka może być ważnym stymulatorem wzrostu zatrudnienia i rozwoju obszarów wiejskich, których największym kapitałem jest przyroda, kultura i tradycje. Coraz bardziej popularny w krajach rozwiniętych „biznes ekoturystyczny” przynosi korzyści lokalnej społeczności, aktywnie wspierając ochronę bogactwa przyrodniczo-kulturowego regionu oraz pozytywnie wpływając na wzrost świadomości ekologiczną mieszkańców i turystów. Szacuje się, że podstawowym motywem 1/3 wyjazdów turystyczno-rekreacyjnych na świecie jest tzw. powrót do natury i bezpośredni kontakt z miejscową ludnością, co daje szansę na rozkwit mniej uprzemysłowionym obszarom.

Ważną rolę w rozwoju tych terenów odgrywać może IOB oraz międzysektorowa współpraca, gdyż tylko wspólne zaangażowanie i wsparcie pro-ekologicznej gospodarki na obszarach Natura 2000 przyniesie w przyszłości wymierne korzyści dla lokalnych społeczności i środowiska.